

meghanyaglott, napjaik elfogytak, szemük tompán nézett, olyan üresen, mint az életük.

Továbbmentem, lehajtott fejjel, a buszmegálló felé. Amikor felnéztem, észrevettem valami egészen különöset, ami első pillantásra nevetségesnek tűnhetett volna, mégis megdöbbentő volt inkább. Egy zsugorított páncélos lovag botorkált a fal mentén, egy sisakos kentaurnak látszó furcsa szörny, a lovag és a ló korcs ötvözete, olyan vízió a sötét utcán, amely feltételezte, hogy én is ittam. Az állat eltávolodott kissé a háztól, az úttest irányába fordult, és a neonfényben megcsillant a szűk fémhenger, amit a fejére erőszakoltak. Alumíniumból készített borkimérő edény volt, olyan leleményesen húzták rá a macska pofájára, hogy nem tudott megszabadulni tőle. Csodálatos ösztönrel oldalazott az autók között, vakon és süketen, és valahányszor lehajoltam, hogy segítek rajta, elugrott. Hirtelen szaladni kezdett, a piac egyik belakatolt kapujánál átmászott a rácson, és lassan halkult a csörömpölése, ahogy eltűnt a sötét bódék között.

Álltam a kerítés túloldalán, és ahhoz fohászkodtam, akinek kezében van minden élő állatnak élete és minden egyes embernek a lelke. Aztán lassan visszaindultam. Zöldség hulladék és néhány tépett papírláda hevert az úttest szélén, megbotlottam, és a falhoz ütődtem. És világtalan sötétben tapogatózunk, és tántorgunk, mint a részeg? A fölébredés – igaz – elviselhetetlen szenvedéseket okoz.

Fodor András

SZÁMVETÉS

Alig is hihető csoda,
 hogy rövid életünkbe belefért
 egy korszak elmúlása,
 hogy fölöttünk a dőlyfös,
 pattanásig
 feszített birodalmi óra
 rugója többé föl nem húzható.
 Korommá porlott, mint a lángon
 kerengő papiroskigyó.

S netán udvari krónikások
 se lesznek már, kik újra idéznék
 a folyamat egészét,
 tablókba merevítve
 a megcsúfolt históriát?

Csak az idő fölé emelt kép,
 az irgalmatlan megcsalattatásból
 kitépett láttelelet marad igaz:
 ahogy az ünnepi rakéták,
 a visszacsorgó tűzijáték
 győzelmes égi fényei alatt
 egymást öelve bukik el
 az áldozat s a gyilkos,
 ahogy a körbekerített mezőn
 a csinnadratta és a Kossuth-nóta közt
 kivégzőcsuklyát húznak
 a becsapott reményre.

A LÁZADÓ BUKÁSA

Közös száműzetésünk idején
 egy téli reggelen arra
 nyitottam föl szemem,
 ahogy az ágyán gubbasztva, László,
 zsolozsmás, néma meditációban,
 sárga lapokról verseket olvas.

– Gajdi möghalt!
 (szóltál te magyarázatul,
 az elvesztett barátához
 illendően, makaiasan).
 Jugoszlávok lötték le, az olasz
 határ felé menekülőben.

Hallgattunk mind a hárman,
 de szemem, fülem közt tovább
 ágált egykori hangod,
 ahogy kapatosan, a stréber
 világ arcába újra odavágod
 a bukott lázadó eretnek
 tiltakozó igéit:
 „Én megvetem a hősi erényeket!”

Negyven év múltán újra
kozos szobánk van itt egy
szlovéniai szállodában.
S te bevezetés nélkül kimutatsz
a Triesztnak vívő,
erdővel borzas hegygerinc felé:
– Valahol ott lótték le...

És megint némaság, talán mert
a képlet föl nem oldható.
A fák között menekülő,
a zihálva kapaszkodó
szökevény mindig visszahullhat...

Csak körben lent a lapályon,
a lipicai ménes
iramló álomlovai
kerengnek, úsznak egyenletesen
az örökös karámban.

AZ ÁTKOZÓDÁS DIVATVÁLTÁSA

*Hogy rohadtatok volna meg
az anyátokba! – ordít
az Oktogon-sarokról
a gördeszkákon eldübörgő
árgolnatestű ifjak
után az öregasszony.*

Ennél mégiscsak eredetibb,
abszurd voltában is netán
költőin szürreálisabb
és leleményesebb volt,
ahogy Járfás a buzsáki szérűn
szidta a lomha
petrencevivő lányt:
*Hogy rágna szét a rosseb,
hogya récék
paciznának
a vastagbeleddel!...*